

نگاهی به دکترین سیاست خارجی آمریکا درباره عراق

بیرغبتی «اوباما» برای جنگ با «داعش»

بهاره محبی

مناقشه در عراق را می‌توان جدی‌ترین آزمون دکترین سیاست خارجی باراک «اوباما»، رئیس‌جمهوری آمریکا به‌شمار آورد؛ دکترینی مبتنی بر کاهش شمار نیروهای نظامی در مناطقی که منافع واشنگتن آشکارا در تهدید است یا آمریکا و متحدانش در خطر هستند و در مقابل تأکید و میدان‌دهی بیشتر به متحدان یا دولت‌های خارجی.

باراک «اوباما» بر اساس این دکترین بود که جلو اعزام نیروهای نظامی آمریکایی را به عراق گرفت و در مقابل اعلام کرد ۳۰۰مشار نظامی را برای کمک به دولت عراق به این کشور اعزام می‌کند. همچنین ۲۰۰ نیروی نظامی را برای حفاظت از مراکز حساس و استراتژیکی چون فرودگاه بغداد به این کشور اعزام کرد.

با این حال به اعتقاد منتقدان رئیس‌جمهوری آمریکا، تصمیمات و اقدامات باراک «اوباما» از پیچیدگی لازم برای مقابله با تهدیدهایی که هرج‌ومرج عراق برای منافع ملی آمریکا ایجاد می‌کند، برخوردار نیست. جان پونر، سخنگوی مجلس نمایندگان و یکی از منتقدان جدی سیاست خارجی «اوباما» در این‌باره می‌گوید: «به اعتقاد من عقب‌نشینی از صحنه جهانی یک گزینه نیست، این کار فقط متحدان آمریکا را تضعیف می‌کند و منجر به هرج‌ومرج بیشتر در صحنه بین‌الملل می‌شود؛ روندی که در نهایت آمریکایی‌ها را در معرض خطر قرار می‌دهد»

بری پاول، مشاور باراک «اوباما» و مدیر مرکز امنیت بین‌الملل در شورای اتلانتیک نیز هشدار می‌دهد عدم تمایل «اوباما» برای اقدام جدی (از جمله در عراق و سوریه) باعث شده تا این تصور در میان متحدان ایالات متحده ایجاد شود که آمریکا دیگر برای دفاع از منافع خاص خود تمایلی ندارد. روزنامه تلگراف به نقل از جیمز گلدگیر، رئیس دانشکده خدمات بین‌المللی دانشگاه آمریکایی در واشنگتن، در این‌باره می‌نویسد: «گام نخست باراک «اوباما» چندان غیرمعمول نبود. آمریکا در حال حاضر بیشتر از ۷۰ کشور جهان مشاور نظامی دارد اما مشاوره نظامی دادن به رئیس‌جمهوری که نسبت به استفاده از ارتش بسیار محتاط است، کار راحتی نیست. اعزام مشاور به عراق کار بزرگی نبود. این اقدام یک اقدام بسیار حادقی بود که به اعتقاد من نمی‌تواند تأثیر چندانی بر سرنوشت این کشور در آینده داشته باشد».

ناظران بسیاری می‌گویند اگرچه دولت آمریکا هرگز استفاده از گزینه حمله هوایی به مواضع «داعش» را رد نکرده، اما بسیار متعجب می‌شوند اگر «اوباما» اجازه این حمله را می‌داد. یک مقام ارشد دولت آمریکا که نخواستۀ نامش فاش شود به روزنامه «تلگراف» گفته حمله هوایی وقتی انجام می‌شود که «اوباما» اطلاعات دقیق و بهتری از شرایط امروز عراق داشته باشد. این در حالی است که به گفته برخی مقام‌های دولتی آمریکا، واشنگتن هنوز اطلاعات لازم برای انجام این حمله و هدف قراردادن مواضع «اعش» را ندارد.

«اوباما» سال گذشته تصمیم گرفت برای خاتمه‌دادن به جنگ داخلی در سوریه دستور حمله هوایی به این کشور را صادر کند اما در مقابل از

«عراق سرتاجم تجزیه خواهد شد، نه حالا شاید پنج‌سال دیگر»، این پیش‌بینی دوهزار و ۱۰ تحلیلگری است که به‌نوشته‌نشریه‌فارین‌پالیسی چند دهه تجربه فعالیت‌های اطلاعاتی-امنیتی داشته است. همه‌جا صحبت از واگرای در عراق است. هاورج‌الامین، تحلیلگر ساکن کردستان عراق می‌نویسد: «مشکلات عراق با حمله جورج بوش یا حتی از زمان زمامداری صدام‌حسین در این کشور آغاز نشده است. داستان عراق از پایان جنگ‌جهانی‌اول آغاز شده؛ وقتی که مارک سایکس از انگلستان و ژرژ پیکو از فرانسه به نمایندگی از دولت‌های خود درباره تقسیم سرزمین عثمانی به توافق محرمانه رسیدند؛ تقسیمی که قرار بود بر اساس منافع دو کشور بدون درنظر گرفتن واقعیت‌های منطقه‌ای و گروه‌های مذهبی و قومی ساکن آن انجام شود… اکنون تجزیه عراق -دیر یا زود- اجتناب‌ناپذیر خواهد بود چراکه کسی نمی‌تواند برای همیشه همه طرف‌ها را راضی نگه دارد آن هم وقتی کسی حاضر به سازش و مصالحه نیست»

وی در ادامه می‌نویسد: «نمی‌توانید آمریکایی‌ها را به خاطر آنچه در عراق روی می‌دهد، سرزنش کنید… دموکراسی در عراق هرگز نمی‌تواند کارگر باشد. نمی‌توانید بتمن و ژوکر را در یک خانه بگذارید و از آنان بخواهید با یکدیگر زندگی کنند، گرای‌روزانه را با یکدیگر تقسیم کنند و درباره تماشای تلویزیون یا غذایی که قرار است برای

جدول ۲۰۲۱ • طراح: ییزن گورانی

افقی:

۱- از حیوانات - تیره و ظلمانی - ایچ‌بی‌بی‌نظمی ۲ - سرگردان - گوشواره - از نمازهای یومیه ۳ - غشروف هلالی - در مفصل زانو - اصول و مبای ۴ - به یکدیگر سایبدمشده - مدفن زنده‌یاب قیصر امین‌پور - ناهنجار ۵- مناسب - پوشاک فصل سرما - قورباغه ۶- یادداشت دارنده صفت‌های ناپسند - برادر بزرگ‌تر یوسف(ع) ۷ - نشانه تیراندازی - شهری در استان اصفهان - سروری ۸ - نوعی تغییر شیمیایی در ترکیب‌های آلی - فحاش ۹ -دالوئستدکردن - قادر - میوه تابستانی ۱۰ - از صفات خداوند به معنی بخشاننده - چیزی را با دست و انگشت نشان دادن - ناشنا ۱۱ - اصفهان قدیم - ضربه‌ای در والیبال - از مصالح پرمصرف ساختمانی ۱۲ - مستراح - سهل‌انگار و سربهوا - قوای نظامی یک کشور ۱۳ - مطلبی را روی کاغذ آوردن - نام قدیم بیت‌المقدس ۱۴- سوره هشتادم قرآن کریم - پیرو دین‌موسی(ع) - نوعی آبگوشن ۱۵ - فرکانس - فنی در کشتی - خورشید.

عمودی:

۱ - توده مردم عادی - جنبش سیاسی - گروهی از مردم ۲ - بعد از آذر - دارای طول زمانی - واحد اندازه‌گیری مساحت زمین - رایحه ۳ - شهری در استان آذربایجان‌غربی - کشایبند - خبیر‌گزای ایتالیا ۴ - اشرف مخلوقات است - میوه پاییزی ۵ - از یک پدر و مادر - صفتی برای خورشید - سلطان جنگل ۶ - جای بسیار کثیف و محقر - جلوس کرده ۷ - نوعی موشک ضد تانک - مبنای تاریخ اسلامی - از درختان گرمسیری تناور ۸ - ضمیر انگلیسی - چند

جهان

«توازن ضعف»، هدف «کاخ سفید»

مهدی مطهر نیا

این فرصت به یک تهدید جلوگیری کند. دولت آمریکاوجه تهدیدگونه «داعش» را کنترل می‌کند اماسیستم‌های امنیتی اطلاعاتی برآنند که از این فضا به‌عنوان یک فرصت استفاده کنند. آمریکا قاعده «منزله بین‌العزلتین» را در ارتباط با «داعش» دنبال می‌کند تا بتواند از وجوه فرصت‌گونه آن در جهت ایجاد «توازن ضعف» از طریق جنگ مذهب علیه مذهب استفاده کند و هم از طرف دیگر در همکاری با دولت حاکم بر عراق و همسویی با کشورهای مانند ایران مشروعیت حضور خود را در منطقه کلیلد بزند. این در حالی است که در نهایت؛ این تاکتیک می‌توند قدرت‌های منطقه‌ای را نه در چارچوب توازن قدرت که در چارچوب توازن ضعف قرار دهد که این به نفع قدرت‌های بزرگ جهانی در آستانه شکل دادن به نظم نوین جهانی است.

«**کارشناس مسایل خاورمیانه**

شرایط امروز عراق در چارچوب فضای گفتمانی ناشی از تفسیر ایدئولوژیک از دین در دهه‌های اخیر قرار دارد؛ در چنین فضای گفتمانی است که غرب به‌ویژه ایالاتمتحده آمریکا و بالاصح سیستم‌های امنیتی و اطلاعاتی آن، می‌کوشند برای کنترل تهران؛ جنگ مذهب علیه مذهب را در قالب تفاسیر ایدئولوژیک از دین مدیریت کنند. بنابراین می‌بینیم که گروه جهادی «داعش» به‌عنوان دولت اسلامی عراق و شام به میان می‌آید و تفسیری بس رادیکال از دین دارد و در چارچوب بهره‌برداری‌های امنیتی- اطلاعاتی در منطقه عراق؛ در حال ایجاد یک «شبه‌اسرائیل» کنار مرزهای ایران و فیمابین عراق و سوریه است، از یک سو آمریکا در چارچوب اراده سیستم‌های امنیتی و اطلاعاتی‌اش «داعش» را فرصتی گرانسنگ می‌بیند و از طرفی دیگر بر آن است که با ایجاد یک فضای کنترل‌کننده از تبدیل

همه‌پرسی در «اقلیم»، تاکتیک کسب امتیاز

شام بخورد، یا یکدیگر تفاهم داشته باشند. آنها نمی‌توانند با هم کنار بیایند چراکه هر یک به‌دنبال چیز متفاوتی هستند. بنابراین یکی از آنها باید خانه را ترک کند اما در خاورمیانه هیچ‌گاه مساله به این راحتی حل نمی‌شود. «مریم بن‌راد، محقق موسسه مطالعات سیاسی پاریس، با اشاره به احتمال پایان نظم پساستعماری در عراق از روزهای سخت جهان عرب در صورت وقوع این مساله خبر داده و در روزنامه فرانسوی لیبراسیون می‌نویسد: «اگر تغییر مرزها در حال وقوع باشد بسیار خشنونت‌بار و روند آن بسیار طولانی خواهد بود، به طوری که اعراب را در جدالی دردناک فروخواهد برد»

حمایت از عراق متحد

روزنامه نیویورک تایمز نیز با اشاره به تلاش‌های اخیر رهبران منطقه کردستان عراق برای برداشتن گام‌هایی در جهت استقلال این منطقه می‌نویسد کردها برای قدم گذاشتن در راه پرخطر استقلال‌طلبی مشکلات جدی دارند. اکنون نیروهای قدرتمندی نه‌تنها در بغداد که در خارج از مرزهای عراق با استقلال کردستان عراق مخالف هستند و خود را برای جلوگیری از این مساله آماده می‌کنند، به نوشته نیویورک تایمز،

حل سودوکو سخت

۵	۴	۶	۹	۷	۳	۲	۸	۱
۱	۷	۳	۸	۲	۵	۹	۶	
	۲	۸	۱	۵	۴	۷	۳	
۸	۶	۷	۲	۹	۳	۱	۵	
۳	۱	۵	۳	۶	۸	۷	۲	۴
۴	۵	۲	۳	۸	۱	۷	۶	
۶	۸	۵	۲	۹	۱	۳	۷	
۳	۴	۱	۷	۵	۶	۹	۲	۸
۷	۹	۴	۱	۳	۸	۶	۵	۲

۵	۱	۶	۲	۹	۴	۳	۷	۸
۹	۳	۲	۸	۷	۶	۵	۱	۴
۴	۸	۷	۱	۵	۳	۹	۲	۶
۲	۵	۱	۹	۶	۸	۳	۷	
۷	۲	۸	۵	۳	۲	۶	۹	۱
۳	۹	۷	۴	۱	۸	۵	۲	
۸	۹	۳	۴	۲	۷	۱	۶	۵
۱	۷	۵	۶	۸	۹	۲	۴	۳
۶	۲	۳	۱	۵	۷	۸	۹	

جدول ۲۰۲۰

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
ب	د	ز	ج	ا	س	ه	پ	ت	ث	ی	ک	خ	ر	ن
ح	م	ا	م	د	ا	ش	ی	ا	ی	ب	ی	ب	ر	ب
۳	د	ب	ن	ا	ت	م	ی	م	ا	م	ی	ا	ر	ی
۴	ت	و	ر	ا	و	ر	ی	ا	و	ر	ی	ا	و	ر
۵	ی	ق	ر	ب	ا	ت	ا	ب	ی	ق	ب	ی	ق	ب
۶	ی	ج	ی	ج	ی	و	ت	و	ت	و	ت	و	ت	و
۷	و	ی	د	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا
۸	و	ا	و	ا	و	ی	د	ر	ی	س	ب	ر	ی	س
۹	ی	ا	ب	ز	ر	ا	ب	ز	ر	ا	ب	ز	ر	ا
۱۰	ی	س	ا	ج	ا	ر	ا	ر	ا	ر	ا	ر	ا	ر
۱۱	ر	و	ر	و	ر	و	ر	و	ر	و	ر	و	ر	و
۱۲	ر	و	ر	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی	س	ی
۱۳	ی	ی	ی	ا	ب	ت	ی	ر	ر	ی	ر	ر	ی	ر
۱۴	ا	م	ا	ک	ت	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا	ی	ا
۱۵	ر	س	ت	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا	ب	ا

سودوکو سخت ۱۰۱۸

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ۱۰۱۸

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

یادداشت

تداوم بحران عراق، دلایل و پیامدها

داود احمدزاده ، کارشناس خاورمیانه

جنگ و گریز ارتش و نیروهای مردمی عراق با گروه تروریستی داعش و بازماندگان رژیم بعثی صدام در شهرهای موصل، تکریت، قلوچه و الانبار همچنان ادامه دارد. این در حالی است که اخبار ضدونقیض از کشته یا زخمی شدن سرکرده این گروه و خلیفه خوانده مسلمین جهان (ابوبکر البغدادی) در برخی از رسانه‌ها شنیده می‌شود، ولی گویا گروه‌های تکفیری و تروریستی علاوه بر عراق و سوریه به فکر گسترش قلمرو و دست‌اندازی به سرزمین‌های همسایه عراق از جمله اردن و حتی عربستان سعودی یگانه پشتیبان و حامی خویش هستند.
زنگ خطر و گسترش تهدیدهای امنیت منطقه‌ای به صدا درآمده است. آماده‌باش نیروهای امنیتی اردنی و عربستانی در مرزهای مشترک با عراق و تکاپوی نظامی آمریکا، گویای جدی‌شدن تهدیدهای داعش است. سوالی که مطرح است اینکه چطور یک گروه تروریستی می‌تواند در مدت زمان کوتاه با اشغال مناطق عمده‌ای ازشمال عراق نوک حملات خویش را به کشورهای همسایه عراق متمرکز کند؟

بی‌شک دلیل رشد جریان‌های افراطی تکفیری در عراق پس از خروج نظامیان آمریکایی ناشی از عدم الگوی مشترکی از همکاری بین اقوام مختلف عراق و تشدید تضادهای فرقه‌ای و مذهبی بوده است به‌طوری‌که اقلیت منتقد به‌دلیل از دست‌دادن موقعیت ممتاز و قدرت فایقه تبدیل به اپوزیسیون بالغ‌بلوغ برای دولت شدند. در این میان فضای هرج‌ومرج در نبود اقتدار مرکزی دولت باعث شد برخی از کشورهای عربی که خود را بازنده تحولات عراق می‌دانستند با حمایت از گروه‌های افراطی و حتی گسیل گروه‌های تروریستی از دیگر کشورها شرایط جدیدی را برای گسترش تنش وخشونت فراهم کنند. متأسفانه برخی‌از اشتباهات دولت نوری المالکی نه‌تنها باعث رویگردانی سنی‌ها از دولت او شد، بلکه سیاست‌های تمامیت‌خواهانه و حذقی در میان جریان‌ات مختلف شیعی بر ناتوانی دولتش افزود. به‌طوری که انتظار می‌رفت کردها در کنار دولت با حملات داعش مقابله کنند ولی برخی از زوایای پنهان بحران عراق است که کردها در یک تفاهم قبلی توانستند با تصرف کرکوک ساز جدایی‌طلبی را از دولت مرکزی بنوازند. به‌نظر می‌رسد داعش از عدم درگیری در جبهه کردستان عراق نهایت استفاده را می‌کند و استراتژی داعش تسلط بر مناطق سنی‌نشین و حرکت از کریدور سوریه به بغداد است. همچنین استفاده از قریب و گسیل نیروهای نفوذ به مناطق استراتژیک و مهم شیوه‌های قدرت‌یابی طالبان افغانستان را نداعی می‌کند. پس از گذشت زمان به‌دلیل رقابت‌های منطقه‌ای و بروز اختلاف میان ایران و عربستان در موضوعاتی نظیر امنیت خلیج‌فارس، این گروه‌های تکفیری تحت حمایت کامل عربستان قرار گرفتند. این گروه به عضوگیری از تکفیری‌های جهادی از کشورهای عربی و چینی و حتی اروپایی پرداخته و با تحصيل گرایب دینی تمام گروه‌های مسلمان را کافر می‌داند.

اکنون به نظر می‌رسد سرایت بحران عراق در صورت تداوم روند موجود و عدم قاطعیت در برخورد با عناصر افراطی و تکفیری می‌تواند به بحران فراگیری منطقه‌ای بدل شود. در این میان شنیدم‌شدن تز شوم تجزیه عراق به سه بخش شیعه و سنی‌نشین و کردنشین از سوی محافل اسراییلی و حتی همونایی ترکیه با این صدا تشنانگر برخی کج‌فهمی‌هاست با توجه به حضور اقلیت‌های کردنشین در منطقه و نیروهای گریز از مرکز جغرافیایی سیاسی منطقه با تغییرات جدی روبه‌رو خواهد شد. درست است که به دلایل مختلف بخش‌هایی از اقلیت سنی کرد عراق اطمینان خود را به دولت مرکزی از دست داد و تنش‌زدایی و وحدت‌آفرینی در میان اقوام مختلف شاید سخت به نظر می‌رسد؛ با این وجود مکاتیمم موجود در افکندن بذر تشویش اختلاف و ترغیب به جدایی و تجزیه سه مملکی است که می‌تواند منطقه را با آشوب جنگ‌های فرقه‌ای و مذهبی روبه‌رو کند. برای گریز از وضعیت مبهم خطرناک عراق و کنترل بحران لازم است، برخی از کشورهای منطقه و آمریکا فراتر از نگاه سیاسی به رخداد موجود نقش حیاتی در صلح و برقراری آرامش داشته باشند. تضمین امنیت عراق و یکپارچگی آن منوط به این است که جامعه بین‌الملل با احساس مسوولیت تاریخی خود سازوکار جدیدی را برای تقسیم قدرت مساوی میان گروه‌های مختلف سیاسی عراق تدارک ببینند. برخی از افراطیون تلاش دارند بحران عراق را به جنگی تمام‌عیار بین شیعی و سنی تبدیل کنند و هرگونه اقدام ایران در حمایت از دولت نوری المالکی را مصداق علنی این شبهه قلمداد می‌کنند، لذا سیاست عاقلانه ایران در عدم ورود به بحران عراق باید ادامه داشته باشد، البته نقش مرجعیت در ایجاد وحدت ملی و ممانعت از شکاف سیاسی و اجتماعی در عراق ستودنی است. در صورت همگرایی میان کشورهای منطقه و آمریکا برای حل‌وفصل بحران‌از طرق سیاسی می‌توان به آینده امیدوار بود. دولت جدید عراق نباید تبدیل به کشور متخاصم برای همسایگانش شود اما شرط اصلی آن است خطر نیروهای تکفیری تحت عنوان داعش در گام اول باید از بین برود.